

TALLINNA XXI KOOLI GÜMNAASIUMI ÕPILASTE HINDAMISJUHEND

1. Üldsätted

1.1 Hindamise eesmärgid

1. Anda tagasisidet õppimise-õpetamise protsessis.
2. Anda hinnang õppekava täitmisele.
3. Selgitada välja õpilaste reaalsed õpioskused ja õpitulemused.
4. Toetada õpilase õppimist ja arengut.
5. Suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja olla abiks edasise haridustee valikul.
6. Anda alus õpilase järgmisesse klassi üleviimisele või kooli lõpetamisele.

1.2 Käitumise hindamine

Nõuded gümnaasiumiõpilase käitumisele kajastuvad Tallinna 21. Kooli kodukorras.

Gümnaasiumiastmes antakse õpilasele vähemalt kord õppeaastas hinnang tema käitumise kohta arenguestlusel.

2. Hindamise põhimõtted ja hinnetest teavitamine

1. Hindamise põhimõtted ja kooli kodukord kajastuvad kooli koduleheküljel.
2. Tallinna 21. Kool kasutab viiepallilist hindamissüsteemi.
3. Aineõpetaja tutvustab kooli hindamispõhimõtteid õpilastele esimeses ainetunnis.
4. Õpilasel on õigus saada oma hinnete kohta teavet õpetajatelt, klassijuhatajalt ja eKoolist. Õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.
5. Õpilasel ja lapsevanemal või seaduslikul esindajal on õigus saada teavet õpilase hindamise korra ja oma lapse hinnete kohta õpetajalt ja klassijuhatajalt; õpiülesanded, puudumised ja hinded kajastuvad eKoolis.
6. Hinded on aluseks õpilaste järgmisse klassi üleviimiseks, täiendavale õppetööle jätmiseks või individuaalse õppekava rakendamiseks ja gümnaasiumi lõpetamiseks.

3. Õpitulemuste hindamine

1. Gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi kursuste kaupa.

2. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse kooli õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema käsitluse lõpus.
3. Õpitulemusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste (esitluste), kirjalike ja praktiliste tööde, projektitööde ning praktiliste tegevuste alusel.
4. Lähtuvalt õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel järgmist:
 - 4.1. Omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, rakendusoskust, õigsust, esitluse täpsust, põhjendatust ja loogilisust.
 - 4.2. Iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel.
 - 4.3. Oma teadmiste ning oskuste suulist ja kirjalikku väljendusviisi.
 - 4.4. Vastuste õigsust, vigade arvu ja liiki.
 - 4.5. Praktilise töö teostust.
5. Hinnatakse numbrilise hinde ja/või sõnalise hinnanguga.
6. Õpitulemuste hindamine jaguneb:
 - 6.1. Õpiprotsessi hindamine (jooksvad hinned ainetunnis, kodused tööd, tunnikontrollid, hinnangud).

Õpiprotsessi hindamine on õppimise üksiktulemuste hindamine eesmärgiga anda õpilastele tagasisidet õppimise edukusest, selgitada välja probleeme õppimises, suunata, korrigeerida ja vajaduse korral diferentseerida õpiülesandeid, arvestades õpilaste individuaalsust ja arengut, toetada õpimotivatsiooni ja positiivset enesehinnangut.
 - 6.2. Arvestuslik hindamine (kontrolltöö või sellega võrdsustatud töö).
 - 6.3. Kokkuvõttev hindamine (kursuse- ja kooliastmehinne).
7. Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, kus hinne "5" on "väga hea", "4" - "hea", "3" - "rahuldav", "2" - "puudulik" ja "1" - "nõrk". Hinded "1" ja "2" on mitterahuldavad hinned.
 - 7.1. Hindega "5" ("väga hea") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus (esitlus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületab neid. Hinne "5" saadakse, kui õpilase vastus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.
 - 7.2. Hindega "4" ("hea") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Hinne "4" saadakse, kui õpilase vastus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.
 - 7.3. Hindega "3" ("rahuldav") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu. Õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada. Hinne "3" saadakse, kui õpilase vastus on

põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

- 7.4. Hindega "2" ("puudulik") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel. Hinne "2" saadakse, kui õpilase vastuses on olulisi puudusi ja eksimusi, ta teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.
- 7.5. Hindega "1" ("nõrk") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus (esitlus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitab, et tal puuduvad nõutavad teadmised ja oskused ning õpilase areng õpitulemuste osas puudub.

Hinne "1" pannakse ka juhul, kui:

- 1) õpilane puudub põhjuseta kirjaliku töö ajal;
- 2) õpilane on tunnis, kuid ei anna ära tööd;
- 3) õpilane keeldub suulisest või kirjalikust vastamisest;
- 4) kasutab vastamisel ebaausaid võtteid (3.3.7.).

Põhjuseta puudumise või ebaausate võtete kasutamise korral välja pandud hinne "1" järelevastamisele ei kuulu.

3.1. Teadmiste ja oskuste hindamise aluseks viiepallisüsteemis on järgmine protsendiskaala

- 90 – 100% punktide arvust – hinne "5"
- 75 – 89% punktide arvust – hinne "4"
- 50 – 74% punktide arvust – hinne "3"
- 20 – 49% punktide arvust – hinne "2"
- 0 – 19 % punktide arvust – hinne "1"

Suuremate kirjalike tööde hindamise protsendiskaala arvestamisel lähtutakse:

- 1) töö üldmahust;
- 2) ülesannete raskusastmest;
- 3) hariduslikest erivajadustest;
- 4) individuaalsest eripärast/suutlikkusest.

Õpetaja võib kursuse protsessi- ja arvestuslike hinnete puhul kasutada numbrilisele hindele lisaks märget "+" ja "-". Kokkuvõtva hinde puhul mitte.

Kehalises kasvatuses erinõudeid vajavate õpilaste hindamisel arvestatakse õpilase püüdlikkust, suhtumist õppeülesannetesse, teoreetilisi teadmisi ning referaatide ja uurimuslike tööde koostamist. Vanema taotluse alusel tunni tegevustes mitte osalemist tähistatakse eKoolis märkega „T“, tunniks vajaliku riietuse puudumisel märgitakse eKooli mäрге „R“. Tervislikud põhjused ei vabasta kehalise kasvatuses tunnis viibimisest. Võimaliku asendustegevuse, teoreetilised tööd või muud õpilase hindamiseks vajalikud tegevused otsustab õpetaja koostöös õpilasega.

3.2. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Arvestuslik töö on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel õpilase teadmistele hinnangu andmine kontrolltöö või sellega võrdsustatud töö abil.

1.1 Arvestusliku töö sooritamine on kõikidele õpilastele kohustuslik.

1.2 Arvestuslik hinne kantakse eKooli erineval taustal.

Õppetulemuste omandamist kontrollivate kirjalike arvestuslike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja märgitakse eKoolis kontrolltööde tabelisse vähemalt 5 tööpäeva enne töö toimumist. Õpetajal, kes esimesena fikseeris töö oma aines, on õigus selle läbiviimiseks.

Kontrolltöid võib õppepäevas olla üks, kui aineõpetaja ja õpilased ei lepi kokku teisiti. Erandina võib samal päeval olla teine kontrolltöö ühes võõrkeeles. Tunnikontrollist, mis hõlmab kuni kahe tunni materjali ja kestab kuni 20 minutit, ei ole õpetajal vaja ette teatada.

2. Kirjalike tööde tulemustest teavitatakse õpilasi kuni 7 tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist.

3. Erandjuhuna võib see aeg olla pikem (kirjand, uurimistöö jmt). Kõigist hinnetest teavitamine toimub eKooli kaudu.

4. Kui õpilase kontrolltöö või sellega võrdsustatud arvestusliku töö tulemust on õppeprotsessis hinnatud hindega "puudulik" või "nõrk" või on hinne jäänud panemata (x-märke), antakse õpilasele 10 tööpäeva jooksul võimalus üks kord järelevastamiseks, erandjuhtudel kokkuleppel õpetajaga kindlaksmääratud ajal.

5. Märget "x" – kasutatakse eKoolis puudumise tõttu tegemata töö või võlgnevuse tähisena. „X“-i kasutatakse kogu klassi hõlmava töö korral.

6. Märget „!“ kasutatakse eKoolis personaalse informatsiooni edastamiseks õpilasele.

7. Järelevastamist on võimalik teha vaid üks kord. Kui õpilane ei ole 10 tööpäeva jooksul nõutavaid töid sooritanud, märgitakse eKooli "x" asemele hinne "nõrk".

8. Vähemalt hindele "rahuldav" sooritatud järelevastamise tulemus kantakse eKooli "puuduliku" või „nõrga“ hinde asemele.

9. Mitterahuldava hinde parandamiseks sooritatud järelevastamise hinne märgitakse eKooli tärniga (4*).

10. Kui mitterahuldava hinde parandamiseks tehtud järelevastamine sooritati hindele "puudulik" või "nõrk", siis kirjutatakse eKooli hindele selgitus – järelevastamise tulemus "puudulik" või "nõrk".

11. Kui eKoolis on "puuduliku" või „nõrga“ hinde asemele märgitud vähemalt rahuldav järelevastamise hinne, arvestatakse seda kursusehinde väljapanekul.

12. Rahuldavat hinnet ei parandata.

13. Kodutööde eesmärk on kinnistada koolis õpitut, arendada õpilases järjepidevust ja toetada individuaalset arengut. Kodutöö on motiveeriv, mitmekülgne ja süstemaatiline. Kodutööde tagasisidestamisel on soovituslik kasutada kujundava hindamise põhimõtteid.

14. Kui õpilane on puudunud kursuse jooksul toimunud tundidest kolmandiku (10 või enam) õppetundi, on aineõpetajal õigus õpilasele määrata kogu kursust hõlmav kirjalik arvestuslik töö. Arvestusliku töö hinne võrdsustatakse kursusehindega.

3.3. Järelevastamise põhimõtted

1. Õpilasele antakse üks kord võimalus järelevastamiseks, kui tal on eKoolis võlgnevust tähistav märg „X“.
2. Võlgnevuse likvideerimiseks või mitterahuldava hinde parandamiseks sooritatud järeltöö peab olema tehtud hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast arvestusliku töö hinde avaldamist eKoolis.
3. Kirjalike tööde järelevastamine toimub veebipõhise eelregistreerimise kaudu. Suuline järelevastamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga konsultatsiooni ja õpiabi aegadel
4. Kui õpilane ei ilmu aineõpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis uut järeltööd enam ei võimaldata.
5. Järelevastamisest on õigus järelevastamise süsteemis loobuda hiljemalt samal päeval kell 13.00. Õigeaegse teatamise korral saab õpilane uue võimaluse järelevastamiseks.
6. Registreeritud järelevastamisele mitteilmumist käsitletakse järelevastamise võimalusest loobumisena.
7. Järeletööd ei võimaldata juhul, kui õpilane on puudunud koolist põhjuseta.
8. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine, töö kopeerimine, plagieerimine jm, hinnatakse vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd hindega “1” ning seda ei võimaldata järele vastata.

3.4. Koolisisene tasemehindamine

1. Kooli juhtkonnal on õigus viia läbi tasemehindamist sisehindamise ja sisekontrolli vajadusest lähtuvalt.
2. Tasemetöid hinnatakse vastavalt kooli hindamisjuhendile. Tasemetöö hinne on võrdsustatud arvestusliku töö hindega.
3. Tasemetöös esinenud vigu analüüsib õpetaja koos õpilastega, kuid tasemetööd tagastamisele ei kuulu.

3.5. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinded pannakse välja **hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast kursuse lõppu**.
2. Kursuse- ja kooliastmehinne pannakse välja õppesuuna kohustuslikes ja valikkursustes, Kursuse- ja kooliastme hinde väljapanemisel lähtutakse õpilase arengust ja võrdlusest varasemate saavutustega.
3. Õpilane võib taotleda kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid teises üldharidus- ja kõrgkoolis õpetatava osana valikkursuse arvestamisel.

4. Kursusehinne pannakse soovitatavalt 3 hinde alusel, kusjuures arvestuslikud hinded on suurema kaaluga õpiprotsessi omadest.
5. Kooliastmehinne on õppeaine 10.-12. klassi kursuste kokkuvõttev hinne.
6. Kui kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“, otsustatakse õpilase täiendavale õppetööle jätmise vastavalt punktile 5.2 ning kursusehinne muudetakse pärast täiendavat õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
7. 12. klassi õpilasele pannakse kõik kooliastmehinded välja hiljemalt IV õppeperioodi lõpuks.

4. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada viie tööpäeva jooksul pärast hinde avaldamist eKoolis esitades kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega direktorile.
2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. Õpilase järgmisse klassi üleviimine, täiendav õppetöö ja gümnaasiumi lõpetamine

5.1. Üleviimine õppeperioodi lõpul

Õpilase järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu.

1. Gümnaasiumi 10.-11. klassi õpilased, kes on täitnud õppekava nõuded ning kelle kohustuslike ja valikkursuste hinded on kõigis õppeainetes vähemalt "rahuldav", viiakse õppeperioodi lõpul üle järgmisse klassi.
2. Välisriigist tulnud õpilase üleminekul gümnaasiumi riiklikule õppekavale otsustab kooli õppenõukogu õpilase teadmiste ja oskuste taseme järgi õpilasele individuaalse õppekava rakendamise vajaduse ning selle, millises klassis õpilane õpinguid jätkab.
3. Täiendavale õppetööle jäetud õpilase järgmisse klassi üleviimine otsustatakse pärast täiendavat õppetööd.
4. Õpilase üleviimine järgmisse klassi otsustatakse hiljemalt 31. augustiks.

5.2. Täiendav õppetöö

1. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata, määratakse õpilasele täiendav õppetöö.
2. Gümnaasiumis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle:
 - 1) juhul kui tal on õppeaasta jooksul ühe kursusega õppeaines (k.a. valikaines) „puudulik“ või „nõrk“;
 - 2) juhul kui õpilasel on ühe õppeaasta jooksul kahe kursusega õppeaines kursusehinne „puudulik“ või „nõrk“, otsustab täiendavale õppetööle jätmise õppenõukogu, arvestades aineõpetaja ettepanekut;

- 3) juhul kui õpilasel on ühe õppeaasta jooksul kolme, nelja või viie kursusega õppeaines kaks või enam kursusehinnet „puudulik“ või „nõrk“, jäetakse õpilane täiendavale õppetööle.
3. Täiendavale õppetööle jäetakse 10. ja 11. klassis kuni kolmes õppeaines, sealjuures ei tohi õppeaasta üldarvestuses kõikides õppeainetes kokku olla rohkem kui viis „puudulikku“ ja/või „nõrka“ kursusehinnet.
4. Kui 10. ja 11. klassi õpilasel on viienda õppeperioodi lõpuks õppeaasta üldarvestuses kõikides õppeainetes kokku kuus või enam „puudulikku“ ja/või „nõrka“ kursusehinnet, kustutatakse õppenõukogu otsusega õpilaste nimekirjast.
5. Täiendavale õppetööle jäetakse 12. klassis kuni kolmes õppeaines, sealjuures ei tohi õppeaasta üldarvestuses kõikides õppeainetes kokku olla rohkem kui neli „puudulikku“ ja/või „nõrka“ kursusehinnet.
6. Kui 12. klassi õpilasel on neljanda õppeperioodi lõpuks õppeaasta üldarvestuses kõikides õppeainetes kokku kuni neli „puudulikku“ ja/või „nõrka“ kursusehinnet, kustutatakse õppenõukogu otsusega õpilaste nimekirjast.
7. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane selleks, et ta saavutaks õppekavas nõutavad õpitulemused. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu 5 – 10 õppepäevaks õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 31. augustini. Õppepäeva pikkus on kuni viis õppetundi. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid ainevaldkonnas, milles tema teadmised ja oskused ei vasta õppekavale ja on hinnatud mitterahuldavaks. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Hinne kantakse eKooli. Täiendava õppetöö sooritamise korral muudetakse kursusehinnet eKoolis.
8. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud täiendava õppetöö võimalust, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele "nõrk".
9. Täiendava õppetöö mittesooritamisel kustutatakse õpilane õppenõukogu otsusega õpilaste nimekirjast.

5.3. Gümnaasiumi lõpetamine

1. Gümnaasiumiõpilastel on õppekava järgi gümnaasiumi lõpetamiseks vajalik sooritada lisaks kohustuslikele kursustele vähemalt 11 valikkursust.
2. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse gümnaasiumi õpilasele järgmistel tingimustel.
 - 2.1. Õpilase kooliastmehinded on kohustuslike ja valikkursuste puhul vähemalt rahuldavad.
 - 2.2. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid.
 - a. Õpilane ei pea võõrkeele riigieksamit sooritama, kui ta on kooli õppealajuhatajale hiljemalt jooksva õppeaasta 20. jaanuariks esitanud vähemalt B1 tasemele sooritatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami tõendi.
 - 2.3. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami.

- 2.4. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.
3. Kui 12. klassi õpilane ei täida gümnaasiumi lõpetamise tingimusi, kustutatakse ta enne õppeaasta lõppu õpilaste nimekirjast.